

thi naar de Ting ere i Orden, der foreskrives i § 2, men man ikke kan faa Ministerens Indvilligelse, fordi der er Modstand fra interesserede Kommuner, vil man rimeligvis kunne faa Koncession gennem Rigsdagen ved en Lov. Saaledes vil Loven altid have deklaratorisk Betydning. Altsaa har jeg i Hovedtrækkene for saa vidt intet imod alle disse Bestemmelser, og det forekommer mig, at det, at Loven har kunnet overleve Stærtsilden i Folketinget, viser, at den er ret levedygtig. Det maa den være; thi som det er blevet ytret i Folketinget mindre smagfuldt, men ret træffende, at efter at man ved anden Behandling havde skaaret Hovedet, og Hale af den, klintede man Hovedet, § 1, til den igen ved 3dje Behandling. Der var jo ogsaa ved 3dje Behandling i Folketinget stillet en Dagsorden, men ogsaa den har Lovforslaget overlevet, idet Dagsordenen kun fik 3 Stemmer for sig, hvoraf 2 endda skulle have været en Misforstaaelse. Man ser altsaa, at Loven har en vis Bevekraft i sig, der har ført den herop. Det er vel bekendt, at man i Begyndelsen i Folketinget var misfornøjet med, at Ministeren vilde forlange en saa stor Bemyndigelse, vilde have, at Rigsdagen skulde give sin Ret bort, som en æret foregaaende Taler har talt om, men efter at man havde overvejet det og, om jeg maa bruge det Udtryk, sovet paa det, har man vedtaget et Lovforslag, ganske vist med de Begrænsninger deraf, som jeg har nævnt, og som ere nogenledes stærkere end dem, der vare i det oprindelige Lovforslag, men dog et Lovforslag, der kan faa ikke ringe Betydning, naar det bliver til Lov.

Smidler tid, for at jeg for mit Vedkommende skal kunne give min Stemme til Lovforslaget ved den endelige Vedtagelse, maa der ske nogle Forandringer. Jeg tror ikke, at det er en heldig Maade, hvorpaa de private Anlæg ere komne til Stede ved Kommunernes Forhandling. Det er jo bekendt nok, at Amt-, By- og Landkommuner føre meget vidtløftige Forhandlinger med hverandre; det maa de gøre, naar saadanne private Anlæg skulle fremmes. Det gaar som oftest nogenledes let at faa Summerne bestemte mellem Amtet, Byerne og Landkommunerne, men Banstigeligheden kommer, naar Landkommunerne skulle bestemme Fordelingen mellem sig af den Andel, som er overladt til dem; thi da er det i Reglen de mere resolute Kommuner, som mere have Sans for det almene, om jeg maa bruge det Udtryk, der komme til at bidrage mest, medens andre Kommuner, jeg vil nødig bruge det stærke Udtryk, som ere fædtede,

men derimod vil jeg sige, som helst ville se at slippe, vælte saa meget over paa de andre Kommuner som muligt; de tænke. Banen kommer alligevel, selv om vi ikke give noget. Disse Kommuner slippe for let. Jeg tror, at det vil være heldigt, at det bestemmes i Lovforslaget, at naar de interesserede Kommuner, Amtskommuner, Købstæder og Landkommuner, have erklæret sig for at ville staffe de nødvendige Penge til Veje til et vist Baneanlæg, skal Indenrigsministeren fordele den Sum, der skal tilskydes, henholdsvis mellem vedkommende Købstad eller Købstæder, Amtskommunen og Landkommunerne, men Fordelingen derefter mellem Landkommunerne mener jeg ubetinget maa foretages af Amtsraadet. Det skal altsaa være Indenrigsministeren, der i det store skal foretage Fordelingen mellem de interesserede, som have erklæret, at de ere rede til, at give de nødvendige Penge, medens Amtsraadet skal fordele den for Landkommunerne bestemte Del mellem disse. Jeg tror, at man ad den Vej vil komme til en retfærdigere, billigere og hensigtsmæssigere Fordeling. Det vil vel ikke være umuligt, at en saadan Bestemmelse kan føjes ind. Jeg kan godt forstaa, at der kan være Banstigeligheder derved; jeg kan tænke mig, at den ærede Minister vil sige: Det er ikke tilstrækkeligt, at man erklærer sig for et Anlæg, Pengene maa ligge paa Bordet; jeg maa have Inddelingen forinden, men det forekommer mig, at naar de interesserede Kommuner sige: Vi ønske et saadant Anlæg, vi have sikret os i Preferenceaktier $\frac{1}{4}$ — det er jo det, de maa optage i Forvejen — vi faa $\frac{2}{5}$ af Statskassen, eller hvor meget det nu bliver, Resten ere vi enige om selv at give, og Ministeren foretager Fordelingen mellem de tre store Hovedpartier, og for Landkommunernes Vedkommende Fordelingen bestemmes af Amtsraadet, naar det først er bestemt af Ministeren, hvor meget de skulle udrede, fordi Amtsraadet i Virkeligheden er rette sagskyndige, tror jeg, at en saadan Bestemmelse vil være retfærdig og maaske i visse Tilfælde vil lette Gennemførelsen af private Baneanlæg. Paa den anden Side skal jeg indrømme, at i visse Tilfælde kan det ogsaa forhindre den, idet de mere tilbageholdende Kommuner kunne blive bange og ville sige: Ja, kunde vi selv raade for det, vilde vi nok være med, ellers ikke, men netop den Slags Kommuner trænge til at komme ind under Amtsraadets Sæts. Jeg har set saa meget af den Slags Forhandlinger mellem Kommuner, at jeg ikke kan nægte, at jeg, ja, jeg vil ikke bruge det Udtryk, har faaet en vis Afsty for dem, men